
Ujevnt om hodeskader – og for hvem?

BOKOVERSIKT

Dette er ingen enkel bok å anmelde, mest fordi det er vanskelig å forstå hvem den er skrevet for, og fordi den forsøker å favne så vidt. Innledningsvis sier forfatterne at den «henvender seg både til helsepersonell, til pårørende og til mennesker som selv har vært utsatt for en hodeskade». Det er mitt inntrykk at nettopp denne vide definisjonen av målgruppen fører til de største problemene for forfatterne – og for leserne. Noen ganger er språk og innhold så enkelt at det nærmer seg det banale, mens det andre ganger dukker opp ord uten forklaring (cingulum, orbital, prefrontal, grand mal) som ikke kan være lette å forstå for legfolk. Boken er noe ustrukturert, og ville nok ha tjent på en kritisk, språklig gjennomgang.

I et innledende kapittel, *Hvordan hjernen er oppbygd*, omtales til dels kompliserte nevrologiske og nevropsykologiske fenomener, mens noe så enkelt som at somatosensoriske og motoriske impulser til/fra hemisfærene forløper krysset, nevnes ikke så vidt jeg kan se. Denne forglemmelsen er en av mange mangler og unøyaktigheter som en god forlagskonsulent (og kanskje også en medisinsk medforfatter?) kunne ha ryddet opp i, og som gjør det vanskelig å anbefale boken i nåværende form. Det er utvilsomt behov for en slik bok, og det er å håpe at forfatterne, som har en betydelig kompetanse på feltet, vil påta seg arbeidet med å gi ut en ny, revidert og bedre utgave.

KnutWester

Universitetet i Bergen

Forfatterne er nevropsykologer; begge med omfattende erfaring i diagnostikk og rehabilitering av komplekse hjernefunksjoner etter alvorlige hodeskader. Det er i første rekke i omtalen av slike emner at boken har noe å gi, kanskje også for lesere uten helsefaglig bakgrunn. Forfatterne presenterer fire hypotetiske pasienter med forskjellige typer hodeskade, fra de alvorligste til de relativt lette. Disse pasientene dukker stadig opp utover i teksten. Fra akuttfasen til pasienten er ferdig rehabilitert, og tjener som knagger som forfatterne kan henge de diagnostiske og terapeutiske kommentarene på. Dette er et heldig didaktisk grep. Når de beveger seg inn på medisinske områder som

nevroanatomi, eller i omtalen av akutte hodeskader, går det ikke så bra. Noen ganger virker formuleringene bare pussige og vanskelige å forstå, men av og til går det helt galt. Om synsbarken heter det at den ligger «godt polstret nede i nakkegroppen», og om tinninglappen at den «er skarpt avgrenset fra isselappen gjennom en bred, markert fure (*fissura sylvi*)». De fleste vil vel si at det er *panne* lappen, og ikke isselappen, som er skilt fra tinninglappen ved denne furen. Lillehjernen defineres i ordlisten som «del av hjernen bak nakkegroppen», og en laserasjon som «en åpen skade i hjernen» (for dem som ikke husker det: Laserasjon betyr rett og slett at (hjerne-) vev er revet i stykker, og har intet med åpen eller lukket hodeskade å gjøre). Også forklaringen på *contre coup* (motslag) virker litt underlig, både språklig og saklig: «Dersom venstre tinningregion slenges mot bakken, kan hjernen hives over mot tinningregionen på motsatt side av skallen.»

Publisert: 10. oktober 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 4. juni 2026.